

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **K. S.**, zast. Mgr. Ladislavem Bárto, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2019, čj. OAM-535/ZA-ZA12-P07-ZZC-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 1. 8. 2019, čj. 31 A 24/2019-26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 11. 6. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 18. 6. 2019 vydal žalovaný rozhodnutí o žalobcově zajištění, protože od Policie ČR obdržel zprávu, že žalobce o den dříve vyhrožoval zabitím pracovníci sociální služby Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra a bylo s ním zahájeno trestní řízení pro přečin nebezpečného vyhrožování. Správa uprchlických zařízení proto požádala žalovaného o zajištění žalobce. Žalovaný zjistil, že žalobce se opakovaně choval agresivně, porušoval nejen ubytovací řád příjímacího střediska, ale i právní předpisy České republiky, navíc hrozí, že bude pokračovat v páchání trestné činnosti. Žalovaný tedy rozhodl o zajištění do 19. 7. 2019, protože žalobce představoval hrozbu pro veřejný pořádek.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí o zajištění žalobu. Žalovaný se podle něj v rozporu s judikaturou vůbec nezabýval tím, zda žalobcovo protiprávní jednání představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Navíc je podle žalobce třeba respektovat presumpci nevinu, protože za trestný čin nebyl doposud odsouzen. Věc může být i překvalifikována na přestupek. Navíc nelze institut zajištění chápat jako náhradu za vazební stíhání, nebo jako institut výchovný či jako druh postihu za případné asociální chování žadatele o azyl v příjímacím středisku. Krajský soud se však s žalobními námitkami neztotožnil, protože žalobce vycházel z judikatury, která řešila převážně situace, v níž žadatel o azyl nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění. Soud naopak souhlasil

se závěry žalovaného, že žalobce narušil veřejný pořádek a jeho protiprávní jednání ohrozilo základní zájmy společnosti. Krajský soud proto žalobu zamítl.

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítá, že žalovaný ani krajský soud nepřihlédli k judikatuře, podle které je třeba hodnotit, zda je protiprávní jednání žadatele o azyl skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze zájmů společnosti (viz rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2013, čj. 5 Azs 13/2013-30, č. 2950/2014 Sb. NSS). Soud stěžovatelovo protiprávní jednání z těchto hledisek neposoudil, resp. je nevyložil správně. Zajištění podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, by podle stěžovatele mělo být omezeno pouze na případy vážného ohrožení základních zájmů státu. To není stěžovatelův případ, protože ani orgány činné v trestním řízení neshledaly vazební důvody, tj. nedospěly k závěru, že stěžovatel bude v trestné činnosti pokračovat. Stěžovatel je proto přesvědčen, že institut zajištění byl v jeho případě zneužit k potrestání, a napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného jsou proto nezákonné.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že trvá na závěrech svého rozhodnutí, a také konstatoval, že stěžovatelovo zajištění bylo dne 19. 7. 2019 ukončeno.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Stěžejní otázkou tohoto řízení je to, zda žalovaný a krajský soud správně posoudili otázku stěžovatelova zajištění, tzn. zda stěžovatel mohl svým protiprávním jednáním představovat nebezpečí pro veřejný pořádek.

[7] Podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu *může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže je důvodné se domnívat, že **by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.***

[8] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel dne 17. 6. 2019 vyhrožoval sociální pracovníci Správy uprchlických zařízení zabitím, pokud během pěti minut nezajistí, aby mohl stěžovatel odejít z přijímacího a pobytového střediska na nákup. Stěžovatel na pracovníci křičel, posunky ruky dával najevo podříznutí a měl u sebe kovové nůžky s plastovou rukojetí o délce cca 15 cm. Tento incident, kvůli kterému je se stěžovatelem vedeno trestní řízení, byl vyvrcholením stěžovatelova dřívějšího problematického chování. Stěžovatel se již od svého příjezdu do České republiky choval ve středisku agresivně a vyhrožoval, že ublíží sám sobě, pokud nezíská informace o své manželce, která zůstala v Německu (pokusila se o sebepoškození, a proto tam byla místo převozu do ČR hospitalizována). K nevhodné komunikaci se sociální pracovníci se stěžovatel uchyloval i před svou dcerou, kterou nutil k tlumočení výhrůžek. Při dalších setkáních s pracovníky sociální služby se opět choval agresivně, bouchal s nádobím a dveřmi, okřikoval dceru a nebyl schopen v klidu vyslechnout sdělení pracovníků o tom, jaké jsou možnosti opuštění střediska. Stěžovatel se podrobil i psychologickému vyšetření, z něhož vyplynulo, že není duševně chorý, ale je nebezpečný svému okolí i sobě.

[9] NSS je přesvědčen, že tyto skutečnosti zavádají důvod domnívat se, že by stěžovatel mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek. Nebezpečí už pro něj dokonce představuje a představoval, protože ohrožoval na životě a zdraví sociální pracovníci (nebo jí tím alespoň vyhrožoval). Není rozhodné, zda byl stěžovatel za toto své protiprávní jednání již pravomocně odsouzen, či zda s ním bylo „pouze“ zahájeno trestní řízení, ani zda byly v jeho případě shledány vazební důvody. Podle judikatury, na niž odkazuje i stěžovatel, není pravomocné odsouzení vždy nezbytnou podmínkou pro zajištění cizince z důvodu ohrožení veřejného zájmu. Stěžovatel tyto

pokračování

myšlenky vytrhl z kontextu a pozměnil jejich smysl. Judikatura zdůrazňuje právě to, že záleží na konkrétních okolnostech případu. Je zásadní vzít v potaz, jaký konkrétní skutek žadatel o azyl spáchal. V některých případech (u některých trestných činů) může představovat pravomocné odsouzení významnou skutečnost pro posouzení, zda je žadatel o azyl ohrožením pro veřejný pořádek (či zda jej může představovat), jindy lze naplnění této podmínky pro zajištění vyvodit z jiných okolností případu (v této věci z toho, že stěžovatel vyhrožoval sociální pracovníci zabitím, choval se značně agresivně a hrozilo, že bude nebezpečný pro další osoby).

[10] NSS souhlasí s krajským soudem, že je zcela nepřiléhavá stěžovatelova argumentace rozhodnutími, v nichž stěžovatelovo protiprávní jednání spočívalo v tom, že nerespektoval správní vyhoštění. Přestože existuje zájem společnosti na respektování úředních rozhodnutí, a proto jeho porušení stát sankcionuje normami trestního práva, nelze jej považovat za rovnocenný se zájmem společnosti na ochranu života a zdraví. Rozdíl mezi těmito dvěma zájmy nespočívá pouze v hodnotovém nastavení společnosti, ale také v následcích porušení těchto chráněných zájmů. Důsledky zásahu do života a zdraví lidí mohou být (na rozdíl od maření výkonu úředního rozhodnutí) fatální a mnohdy nenapravitelné. Závažnost ohrožení těchto zájmů je tedy vysoká. Při ohrožení života a zdraví není navíc zpravidla čas čekat a pozorovat, jak se situace, resp. stěžovatelovo jednání, vyvine, jelikož v sázce je příliš mnoho. I to se nutně promítá do hodnocení toho, zda stěžovatel svým jednáním může být hrozbou pro chráněné zájmy, resp. veřejný pořádek, jehož nezbytnou součástí je ochrana společensky důležitých zájmů. NSS je proto přesvědčen, že krajský soud posoudil tuto otázku správně a v souladu s judikaturou. Stěžovatelovo protiprávní jednání totiž představovalo skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení zájmu na ochraně života a zdraví lidí ve společnosti (srov. rozsudek č. 2950/2014 Sb. NSS).

[11] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu